

Criteria compensatieprojecten Structuurvisie Buggenumse veld
adviesgroep compensatiemaatregelen Nunhems Netherlands BV

Aanleiding

Tijdens de vorige vergadering is afgesproken dat de gemeente een voorzet zou maken voor het formuleren van toetsingscriteria voor projecten die bijdragen aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in en om het Buggenumse veld. De criteria dienen aan te sluiten op de bestaande wet- en regelgeving (de structuurvisie).

Structuurvisie

De gemeenteraad heeft voor het gebied in 2014 de "Structuurvisie Buggenumse Veld" vastgesteld. In de structuurvisie zijn de eisen genoemd waaraan de projecten in ieder geval moeten voldoen. Het doel van de structuurvisie is dat door de realisatie van compensatiemaatregelen de aantasting van de kwaliteit van het Buggenumse veld, door de uitbreiding van Nunhems, wordt gecompenseerd of de kwaliteit van het Buggenumse veld zelfs doet verbeteren.

In het Buggenumse veld zelf wordt door de realisatie van 20 hectare kassen een bebouwingelement toegevoegd dat in het verder vrijwel lege gebied nog niet voorkomt. Het planvoornemen voorziet in een bebouwd gebied van ongeveer 30 hectare aan de rand van het Buggenumse veld dat een oppervlakte heeft van circa 500 hectare. De uitbreiding van Nunhems beslaat daarmee minder dan 10% van de oppervlakte van dat gebied.

Omgevingskwaliteiten

De omgevingskwaliteiten die verloren kunnen gaan of aangetast kunnen worden, worden als volgt omschreven.

1. Openheid van het gebied "Buggenumse veld"
 - Elders terug te brengen door bijvoorbeeld kap/sloop of benadrukking door inrichtingsmaatregelen waarbij openheid behouden moet blijven.
2. Gevolgen voor flora en fauna
 - Terugbrengen / versterken (kwalitatief) van habitats van amfibieën, weidevogels en das
3. Compensatie verloren gaan landbouwgrond (kwalitatief)
4. Landschappelijke structuren
 - Terugbrengen / versterken historische landschapselementen (lanen, poelen) en cultuurhistorische elementen

Het terugbrengen van deze omgevingskwaliteiten leidt vervolgens (ook) tot een toename van de belevingswaarde. Dit wordt niet gezien als zelfstandige omgevingskwaliteit, maar als afgeleide omgevingskwaliteit. Het gaat hierbij met name om educatie, markering van het gebied, het lezen van het landschap etc. De insteek is dat (uiteindelijk) alle vier omgevingskwaliteiten worden teruggebracht via diverse compensatieprojecten.

Uit de structuurvisie ter toelichting:

"De openheid met vergezichten, het landbouwkundig gebruik en de duidelijke landschappelijke structuren vormen de belangrijkste en meest in het oog springende landschappelijke kenmerken. De oostzijde van het plangebied (de Maaszijde) is een aantrekkelijke omgeving door de aanwezigheid van de Maas die in de loop der eeuwen verschillende tracés heeft gehad. Het is een van de laatste locaties in Limburg waar openheid in relatie tot de Maas zich nog zo duidelijk manifesteert.

De openheid met vergezichten, het landbouwkundig gebruik en de duidelijke landschappelijke structuren dragen hieraan bij. Deze openheid, met name tussen Neer en Buggenum vormt het uitgangspunt bij het behouden van de kwaliteiten van deze zone.

Het gebied kent slechts weinig verstoringen die afbreuk doen aan landschappelijke kwaliteit. Alleen het op een terp¹ aan de noordoostkant van het gebied gelegen agrarisch bedrijf voor intensieve veehouderij en de hoogspanningsmasten, passen slecht in het open gebied dat voor het overgrote deel wordt gebruikt voor grondgebonden landbouw."

Criteria

1. Het compensatieproject draagt aantoonbaar bij aan het compenseren van tenminste een van de genoemde omgevingskwaliteiten en vergroot – in samenhang – de belevingswaarde in het gebied;
2. Realisatie van het compensatieproject:
 - a. is mogelijk binnen het volgende tijdsplan: het project wordt uitgevoerd uiterlijk 2 jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning(en) voor de eerste Bouwfase (en) voor het in gebruik nemen van de kassen ter plaatse van de bestemming 'Agrarisch – Glastuinbouw', hierna: "Tijdsplan".
 - b. vindt plaats uiterlijk binnen 2 jaar na het beschikbaar stellen van de middelen voor dat project door het bevoegd gezag (college of raad). Dit wordt (ook) contractueel vastgelegd. Zodoende wordt grip gehouden op de daadwerkelijke besteding van middelen, ongeacht de bouwstroom van Nunhems.
3. Het compensatieproject vindt, bij voorkeur, plaats in en om het Buggenumse Veld (hierbij gelden projecten binnen het plangebied van de structuurvisie als primaire doelen en projecten buiten het plangebied van de structuurvisie als secundaire doelen).
4. De financiële en fysieke haalbaarheid van het compensatieproject binnen het vereiste Tijdsplan moet zijn onderzocht en vaststaan.
5. In de uitvoerbaarheid van het compensatieproject is ook rekening gehouden met het beheer van de maatregel of het compensatieproject voor ten minste 30 jaar. Dit wil overigens niet zeggen dat per definitie ook de kosten voor het beheer gedurende 30 jaar als onderdeel van de projectkosten worden meegenomen.

Prioritering

De prioritering zal worden bepaald door de mate waarin een project aan de bovenstaande criteria voldoet. Dit betekent dat voor ieder project inzicht moet worden gegeven in (afgeleid van de criteria):

1. De te compenseren omgevingskwaliteiten;
2. Realisatietermijn;
3. Locatie / gebied;
4. Kosten en fysieke haalbaarheid;
5. Beheersmaatregelen gedurende ten minste 30 jaar.

Ten aanzien van de weging en prioritering van de projecten gelden voorts de volgende uitgangspunten:

1. Een project dat (aantoonbaar) direct te maken heeft met de compensatie van het verlies aan de genoemde omgevingskwaliteiten én dat in lijn met de bouwstroom van Nunhems, én in de "driehoek", kan worden gerealiseerd en bovendien ten minste 30 jaar wordt beheerd geniet daarbij een hoge prioriteit.
2. De diverse compensatieprojecten tezamen dienen uiteindelijk tegemoet te komen aan het herstel van de vier omgevingskwaliteiten.

¹ Geografische glooiing.

Proces

In de basis gelden de volgende processtappen na ontvangst van een idee / schets voor een compensatieproject:

1. Door de adviesgroep wordt geadviseerd over de kansrijkheid van een idee, alvorens dit tot projectaanvraag wordt uitgewerkt.
2. De adviesgroep kan in dit kader adviseren procesmiddelen (ten laste van het gebiedsfonds) toe te kennen, zodat een volledige projectaanvraag kan worden uitgewerkt.
3. De uitwerking van het idee vindt buiten de scope van de adviesgroep plaats.
4. Wanneer tot een projectaanvraag is gekomen, wordt deze voor advies voorgelegd aan de adviesgroep.
5. De adviesgroep adviseert over de projectaanvraag en de daarbij behorende uitvoeringsmiddelen / financiële bijdrage.

Bevoegdheden

De adviesgroep vervult een adviserende functie aan het college van burgemeester en wethouders dan wel de gemeenteraad.

Het college van Burgemeester en Wethouders is volgens de vigerende Nota Kwaliteit bevoegd tot het toevoegen van investeringsprojecten tot € 50.000,--. De bevoegdheid tot het toevoegen van investeringsprojecten vanaf € 50.000,-- is voorbehouden aan de gemeenteraad van Leudal.

Het is uiteindelijk het college van B&W dan wel de gemeenteraad van Leudal welke beslist welke compenserende maatregelen uitgevoerd gaan worden.